

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823202017
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8823202017.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Východoslovenská energetika a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 44 483 767, zastúpený: Vojčík & Partners BA, s.r.o. so sídlom Hlavné námestie 5, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 53 204 786, proti žalovanej: A. B., C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX E., o zaplatenie 143,28 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 133,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 133,28 eur od 10.11.2021 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietla.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 23.10.2023 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 143,28 eur s úrokom z omeškania v sadzbe 5,00 % p. a. zo sumy 143,28 eur od 10.11.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a D. D. uzatvorili dňa 18.02.2004 zmluvu o združenej dodávke elektriny (ďalej ako „Zmluva 1“). Pani D. D. dňa 08.02.2020 zomrela, avšak naďalej dochádzalo nájmu za predmetné zariadenia. Žalobca preto pokračoval vo fakturácii za predmetný nájom v rozmedzí fakturačného obdobia podľa uzatvorenej Zmluvy. Na základe žiadosti o prepise zo dňa 20.10.2021 žalobca podal žalobu proti žalovanej. Na základe uzatvorenej Zmluvy sa žalobca zaviazal žalovanému dodávať elektrickú energiu a zabezpečiť poskytovanie distribučných služieb. Žalovaný sa zaviazal elektrickú energiu a distribučné služby odoberať, pričom sa za dodávku elektriny a za poskytnuté distribučné služby zaviazal zaplatiť žalobcovi dohodnuté ceny podľa podmienok uvedených v Zmluve 1. Odborné miesto dodávky elektrickej energie a poskytovania distribučných služieb bolo na adrese: E. XX, XXX XX E. s EIC odborného miesta: 24ZVS0000218155X. Na základe vzájomných rokovaní strán sporu v čase uzatvorenia Zmluvy, bola dohodnutá sadzba za distribúciu a dodávku elektriny D2. V zmysle Cenníka za dodávku elektriny pre Domácnosti, platného od 01.01.2021, bola sadzba D2 zložená z mesačnej platby za jedno odborné miesto vo výške 0,7500 eur bez DPH (0,9000 eur s DPH) a ceny za spotrebovanú elektrinu vo VT 0,0622 eur / kWh bez DPH (0,0746 eur s DPH). Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 15.08.2017 zmluvu o nájme zariadenia (ďalej ako „Zmluva 2“), predmetom ktorej bol nájom za LED žiarovka – typ A – 60W E27 (C) v počte kusov 3 (ďalej ako „Zariadenia“). Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 20.11.2017 zmluvu o nájme zariadenia (ďalej ako „Zmluva 3“), predmetom ktorej bol nájom za LED žiarovka –

typ A – 60W E27 (A) v počte kusov 3 (ďalej ako „Zariadenia“). Zmluva 2 a Zmluva 3 ďalej len ako „Zmluva 2“. Na základe uzatvorenej Zmluvy 2 sa žalobca zaviazal žalovanému prenechať do užívania Zariadenia, pričom žalovaný sa zaviazal platiť žalobcovi cenu za prenájom zariadení v zmysle Cenníka na prenájom a predaj zariadení. Podľa platného cenníka bolo mesačné nájomné za LED Klasik 60 vo výške 0,30 eur s DPH/ks, LED Klasik 60 vo výške 0,5 eur s DPH/ks. Žalobca ďalej poukázal na bod 7. Obchodných podmienok. Vyúčtovacie faktúry obsahujú okrem náležitostí vyžadovaných platnými daňovými a účtovnými predpismi aj vyžadované informácie o skladbe ceny za dodávku elektriny podľa ust. § 17 ods. 14 a informácie podľa ust. § 34 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej aj len ako "Zákon o energetike") ako aj samostatne vyčíslené údaje o cene za dodávku elektriny, distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny, straty pri prenose a distribúcii, systémové služby, prevádzkovanie systému a odvod do NJF). Žalobca fakturoval žalovanému dodávku elektriny, distribučné služby a ostatné regulované poplatky podľa údajov o spotrebe elektriny zistených na odbernom mieste odpočtom určeného meradla alebo podľa typového diagramu dodávky v súlade s prevádzkovým poriadkom a technickými podmienkami. Žalobca poukázal čl. V. bod 3 a bod 10 Obchodných podmienok a tiež čl. II. bod 6 písm. h) Obchodných podmienok. Žalobca vystavil žalovanému dňa 26.10.2021 vyúčtovaciu faktúru č. 7280316134 za spotrebovanú elektrickú energiu a dodané distribučné služby v meranom období od 09.06.2021 do 20.10.2021. Splatnosť faktúry bola ku dňu 09.11.2021. V rámci danej faktúry žalobca započítal aj výšku poplatku za vystavenie upomienok vo výške 10,- eur (2 x 5,- eur) v zmysle platného Cenníka služieb. V uvedenom meranom období žalovaný spotreboval 1.396 kWh. Žalobca vyčíslil v súlade s platným cenníkom cenu v uvedenom meranom období za spotrebovanú elektrickú energiu a distribučné služby spolu vo výške 246,62 eur s DPH, ktorá bola tvorená : a.) cenou za dodanú elektrickú energiu spolu 90,13 eur, b) za distribúciu elektrickej energie spolu 107,39 eur, c.) cenou za ostatné služby, t. j. nájom zariadení vo výške 8,- eur, nájom za LED Klasik 60 vo výške 3,- eur (4 mes. x 3 ks x 0,25 eur), nájom za LED Klasik 60 vo výške 5,- eur (4 mes. x 3 ks x 0,4167000 eur), spolu vo výške 205,52 eur (90,13 + 107,39 + 8) + DPH 41,10 eur = 246,62 eur. Žalovaný v meranom období uhradil preddavkové platby vo výške (-) 113,34 eur. Na základe týchto skutočností žalobca eviduje z vyúčtovacej faktúry č. 7280316134 dlh vo výške 143,28 eur. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splnením svojich záväzkov, uplatňuje si žalobca aj nárok na zákonný úrok z omeškania. Žalobca eviduje celkovú pohľadávku vo výške 143,28 eur, ktorá pozostáva z nedoplatku z faktúry č. 7280316134 vo výške 143,28 eur. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splnením svojich záväzkov, uplatňuje si žalobca aj nárok na zákonný úrok z omeškania z jednotlivých nedoplatkov a splatných poplatkov.

2. Tunajší súd uznesením č.k. 5Csp/100/2023 – 47 z 29.1.2024 vyzval žalobcu, aby doplnil žalobu tak, aby z nej bolo zrejmé, kto je žalovanou stranou.

3. Žalobca podaním z 12.2.2024 doplnil žalobu a uviedol, že opravuje návrh v časti označenia strany sporu tak, že žalovanou je A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXX XX E..

4. Právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' riadne a včas ospravedlnil a súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.

5. Rovnako sa nedostavila ani žalovaná, ktorá však svoju neúčast' neospravedlnila. K žalobe žalobcu sa nevyjadřila.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o dodávke elektriny pre domácnosti z 18.2.2004, Zmluvou o nájme zariadenia z 15.8.2017, Zmluvu o nájme zariadenia z 20.11.2017, Obchodnými podmienkami pre zmluvy o združenej dodávke elektriny účinnými od 1.1.2015, Cenníkom elektriny pre domácnosti platným od 1.1.2021, Obchodnými podmienkami pre nájom zariadení účinnými od 12.12.2018, Cenníkom pre nájom a predaj zariadení platným od 1.5.2021, Cenníkom služieb platným od 1.1.2021, Faktúrou č. 7280316134 a rozpis položiek k faktúre, Žiadosťou o prepis z 20.10.2021, Úmrtným listom D. D., Súhlasom spoluvlastníkov, Výpisom z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. E., Odoslaním faktúry ukončeného odberu z 26.10.2022, Výpisom z listu vlastníctva č. XXX, k.ú. E., Predžalobnou upomienkou zo 4.1.2022, Vyjadrením žalobcu z 12.2.2024, Vyjadrením žalobcu z 28.3.2024, Vyjadrením žalobcu z 15.4.2024, Pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8D/300/2020 a z neho uznesením č.k. 8D/300/2020-81 zo dňa 13.11.2020 a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Dňa 18.2.2004 žalobca ako dodávateľ a D. D. ako odberateľ, uzatvorili Zmluvu o dodávke elektriny pre domácnosti. Na základe tejto zmluvy sa žalobca zaviazal dodávať menovanej elektrinu na odbernom

mieste E. XX, XXX XX E. a táto sa zaviazala platiť cenu za dodanú elektrinu. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Dohodnutá preddavková platba v zmysle zmluvy bola 24,90 eur (750,- Sk).

8. Dňa 15.8.2017 žalobca ako dodávateľ a D. D. ako odberateľ, uzatvorili Zmluvu o nájme zariadenia. Na základe tejto zmluvy sa žalobca ako prenajímateľ zaviazal prenechať nájomcovi do užívania zariadenie - LED žiarovku –typ A - 60W E27 (C) – 3 ks a menovaná ako nájomca platiť prenajímateľovi cenu za prenájom zariadenia v zmysle Cenníka pre nájom a predaj zariadení, pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak. Typ nájmu C bol nájom zariadenia s možnosťou využitia vernostného bonusu.

9. Dňa 20.11.2017 žalobca ako dodávateľ a D. D. ako odberateľ, uzatvorili Zmluvu o nájme zariadenia. Na základe tejto zmluvy sa žalobca ako prenajímateľ zaviazal prenechať nájomcovi do užívania zariadenie - LED žiarovku –typ A - 60W E27 (A) – 3 ks a menovaná ako nájomca platiť prenajímateľovi cenu za prenájom zariadenia v zmysle Cenníka pre nájom a predaj zariadení, pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak. Typ nájmu A bol nájom zariadenia s možnosťou využitia vernostného bonusu. Typ nájmu A bol nájom zariadení s garanciou výmeny zariadenia počas celej doby nájmu (najneskôr však do dátumu uvedeného v zmluve – ak je uvedený).

10. Faktúrou č. 7280316134 zo dňa 26.10.2021, žalobca vyfakturoval žalovanej za dodávku a distribúciu elektriny za obdobie od 9.6.2021 do 20.10.2021 sumu 246,62 eur, pričom zaplatené preddavkové platby predstavovali 113,34 eur. Súčasne v predmetnej faktúre žalobca vyfakturoval aj položku „Zmluvné pokuty za produkty a služby“ vo výške 10,- eur. Nedoplatok tak predstavoval 143,28 eur. Splatnosť faktúry bola ku dňu 09.11.2021. Podľa rozpisu položiek k faktúre, žalobca vyčíslil za spotrebovanú elektrickú energiu a distribučné služby v období od 9.6.2021 do 20.10.2021 spolu sumu vo výške 246,62 eur s DPH (205,52 eur bez DPH), ktorá pozostávala z položiek za dodanú elektrickú energiu v sume 90,13 eur, položiek za distribúciu elektrickej energie v sume 107,39 eur, položiek za ostatné služby, t. j. nájom zariadení vo výške 8,- eur, nájom za LED Klasik 60 vo výške 3,- eur (4 mes. x 3 ks x 0,25 eur), nájom za LED Klasik 60 vo výške 5,- eur (4 mes. x 3 ks x 0,4167000 eur), a to za obdobie od 1.7.2021 do 31.10.2021, spolu vo výške 205,52 eur (90,13 + 107,39 + 8) + DPH 41,10 eur = 246,62 eur. Zároveň bol fakturovaný poplatok za upomienky v sume 10,- eur (DPH bola 0%).

11. Podľa predloženého úmrtného listu zomrela D. D. dňa 8.2.2020.

12. Žiadosťou o prepis zo dňa 20.10.2021 na meno končiaceho zákazníka: D. D., nar. XX.X.XXXX, došlo z dôvodu úmrtia končiaceho zákazníka k prepisu zmluvy o pripojení na odbernom mieste E. XX na nového zákazníka: A. B., nar. XX.X.XXXX.

13. Podľa listiny „Súhlas spoluvlastníkov s uzatvorením zmluvy o dodávke elektriny“ súhlasili spoluvlastníci nehnuteľnosti – rodinného domu súp.č. XX v obci E. s tým, aby žalovaná uzavrela so žalobcom zmluvu o dodávke elektriny. Na listine sú uvedení spoluvlastníci D. D. a F. D. s uvedením ich vlastnoručných podpisov.

14. Podľa Odoslania faktúry ukončeného odberu z 26.10.2021, žalobca na odbernom mieste E. XX ukončil odber elektriny dňa 20.10.2021

15. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX k.ú. E. ku dňu 19.10.2021, ako spoluvlastníci nehnuteľností – parcely č. XX – Záhrada o výmere 1114 m², boli pod B3 žalovaná, pod B4 F. D. a pod B5 D. D., každý v podieli 1/3.

16. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX k.ú. E. ku dňu 30.11.2022, ako spoluvlastníci nehnuteľností – parcely č. XX – Záhrada o výmere 1114 m², parcely č. XX – Záhrada o výmere 482 m² a stavby – domu súp.č. XX postaveného n aparcele č. XX boli pod B3 žalovaná, pod B4 F. D. a pod B5 D. D., každý v podieli 1/3.

17. Podľa uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8D/300/2020-81 zo dňa 13.11.2020, zomrela poručiiteľka D. D. dňa 8.2.2020, pričom súd schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva, podľa ktorej mimo iného nadobudli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX k.ú. E. žalovaná, F. D. a D. D., každý po 1/3.

18. Predžalobnou upomienkou zo dňa 4.1.2022 žalobca upozornil žalovanú, že voči nej eviduje pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 143,28 eur. Uviedol, že predžalobná upomienka predstavuje zo strany žalobcu poslednú výzvu na vyrovnanie záväzkov pred ich súdnym vymáhaním a žalovanej poskytol dodatočnú lehotu na úhradu, najneskôr do 16.1.2022.

19. Žalobca vo vyjadrení z 28.3.2024 uviedol, že náhrada nákladov na upomienky predstavuje výšku 5,- eur za každú osobitne, ako je uvedené v Cenníku služieb, ktorý bol priložený v žalobnom návrhu. Následne štandardná upomienka vo výške 5,- eur je pre žalobcu nákladová a pozostáva z poštovného vo výške 1,15 eur, tlač upomienky vo výške 0,052 eur, strojové tzv. obáľkovanie vo výške 0,016 eur, preprava vo výške 0,13 eur, obálka 0,014 eur, režijné náklady (administratíva, personálne náklady, materiálne zabezpečenie a IT software- generovanie) vo výške 3,638 eur. Žalobca z vyššie uvedených dôvodov týmto naďalej trvá na pôvodnom znení žaloby. Žalobca má za to, že v právnom štáte nemožno ukrátiť veriteľa o svoj nárok len z dôvodu, že spotrebiteľ síce požíva zvýšenú ochranu, avšak nie privilegium na zbavenie ho záväzku.

20. Vo vyjadrení z 15.4.2024 žalobca uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a pridrižiava sa doposiaľ uvádzaných skutočností.

21. V zmysle bodu 7. Obchodných podmienok pre nájom zariadení v prípade zániku zmluvy je nájomca povinný bezodkladne, najneskôr do dňa zániku zmluvy, vrátiť prenajaté zariadenie na príslušnom predajnom mieste v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom vrátane originálneho obalu, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.

22. Podľa Cenníka pre nájom a predaj zariadení platného a účinného od 01.05.2021, cena s DPH za nájom LED Klasik 60 – náhrada za 60 W žiarovku E27 za typ nájmu A bola 0,30 eur za 1 ks, cena zariadenia pri predaji v hotovosti v sume 11,99 eur, za nájom LED Klasik 60 – náhrada za 60 W žiarovku E27 za typ nájmu C bola 0,50 eur za 1 ks.

23. Podľa Cenníka pre nájom a predaj zariadení platného a účinného od 01.05.2021, je výška náhrad nákladov za upomienku vo výške 3,00 eur, ak išlo o náhradu nákladov za odoslanie prvej upomienky za posledných 12 mesiacov. Výška náhrady nákladov za odoslanie druhej a ďalšej upomienky za posledných 12 mesiacov je 5,00 eur.

24. Podľa Cenníka služieb platného od 01.01.2021 písm. G., náhrada nákladov za upomienku v prípade prvej upomienky za posledných 12 mesiacov bola 3,00 eur (za 1 ks). Podľa písm. H. náhrada nákladov za opakovanú upomienku za odoslanie druhej a ďalšej upomienky za posledných 12 mesiacov bola 5,00 eur (za 1 ks).

25. Podľa § 663 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia nájomných zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

26. Ako vyplýva z § 671 Občianskeho zákonníka, nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

27. V zmysle § 682 Občianskeho zákonníka, ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

28. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

29. Podľa ust. § 26 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o energetike“), zmluvou o dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať elektrinu v dohodnutom množstve a v dohodnutom časovom priebehu výkonu odberateľovi elektriny a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu.

30. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách s odkazom na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

31. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

35. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

37. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

38. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

39. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

40. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

41. Zmluvy uzavreté medzi žalobcom a žalovanou (resp. jej právnou predchodkyňou) sú nepochybne spotrebiteľskými zmluvami aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

42. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

43. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

44. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“)

45. Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

46. Ako už súd vyššie uviedol, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná (jej práva

predchodkyňa) ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

47. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 18.2.2004 žalobca ako dodávateľ a D. D. ako odberateľ, uzatvorili Zmluvu o dodávke elektriny pre domácnosti. Na základe tejto zmluvy sa žalobca zaviazal dodávať menovanej elektrinu na odbernom mieste E. XX, XXX XX E. a táto sa zaviazala platiť cenu za dodanú elektrinu. Jednalo sa o zmluvu na dobu neurčitú. Dňa 15.8.2017 žalobca ako dodávateľ a D. D. ako odberateľ, uzatvorili Zmluvu o nájme zariadenia. Na základe tejto zmluvy sa žalobca ako prenajímateľ zaviazal prenechať nájomcovi do užívania zariadenie - LED žiarovku –typ A - 60W E27 (C) – 3 ks a menovaná ako nájomca platiť prenajímateľovi cenu za prenájom zariadenia v zmysle Cenníka pre nájom a predaj zariadení, pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak. Typ nájmu C bol nájom zariadenia s možnosťou využitia vernostného bonusu. Následne dňa 20.11.2017 žalobca ako dodávateľ a D. D. ako odberateľ, uzatvorili Zmluvu o nájme zariadenia. Na základe tejto zmluvy sa žalobca ako prenajímateľ zaviazal prenechať nájomcovi do užívania zariadenie - LED žiarovku –typ A - 60W E27 (A) – 3 ks a menovaná ako nájomca platiť prenajímateľovi cenu za prenájom zariadenia v zmysle Cenníka pre nájom a predaj zariadení, pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak. Typ nájmu A bol nájom zariadenia s možnosťou využitia vernostného bonusu. Typ nájmu A bol nájom zariadení s garanciou výmeny zariadenia počas celej doby nájmu (najneskôr však do dátumu uvedeného v zmluve – ak je uvedený). Z pripojeného dedičského spisu bolo preukázané, že pôvodná účastníčka zmluvy D. D. zomrela dňa 8.2.2020. Do jej práv a povinností v rámci zmluvného vzťahu so žalobcom vstúpila žalovaná na základe Žiadosti o prepis zo dňa 20.10.2021, pričom v poskytovaní služieb žalobca pokračoval na pôvodnom odbernom mieste E. XX.

48. Žalobca vyfakturoval žalovanej dňa 26.10.2021, faktúrou splatnou dňa 9.11.2021, za spotrebovanú elektrickú energiu a distribučné služby v období od 9.6.2021 do 20.10.2021 sumu, ktorá pozostávala z položiek za dodanú elektrickú energiu v sume 90,13 eur, položiek za distribúciu elektrickej energie v sume 107,39 eur, položiek za ostatné služby, t. j. nájom zariadení vo výške 8,- eur, nájom za LED Klasik 60 vo výške 3,- eur (4 mes. x 3 ks x 0,25 eur), nájom za LED Klasik 60 vo výške 5,- eur (4 mes. x 3 ks x 0,4167000 eur), a to za obdobie od 1.7.2021 do 31.10.2021, spolu vo výške 205,52 eur (90,13 + 107,39 + 8) + DPH 41,10 eur = 246,62 eur. Zároveň bol fakturovaný poplatok za upomienky v sume 10,- eur (DPH bola 0%). Preddavkovými platbami bolo uhradených 113,34 eur, preto celková dlžná suma na úhradu predstavovala 143,28 eur, ktorú sumu si žalobca uplatňuje v tomto konaní.

49. Súd považoval žalobu v časti o zaplatenie sumy 197,52 eur (90,13 eur + 107,39 eur) titulom reálne spotrebovanej elektrickej energie (dodávka a distribúcia elektriny) po odrátaní preddavkových platieb žalovanej, za dôvodnú.

50. Rovnako nárok žalobcu na platby za nájom uvedených zariadení vyplývajúci z vyššie uvedených faktúr v sume 8,- eur súd považoval za dôvodný. Jedná sa o nárok na hlavný predmet plnenia v zmysle uzavretých nájomných zmlúv v sporení s cenníkom služieb.

51. Žalobcovi tak priznal nárok na zaplatenie sumy 133,28 eur, teda 246,62 eur (90,13 eur + 107,39 eur + 8 eur + DPH v sume 41,10 eur) po odrátaní preddavkových platieb uhradených žalovanou v sume 113,34 eur.

52. Súd preto zaviazal žalovanú na úhradu sumy 133,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 133,28 eur od 10.11.2021 (nasledujúci deň po dni splatnosti faktúry č. 7280316134, t.j. 9.11.2021) do zaplatenia.

53. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola odo dňa 10.11.2021, vo výške 0,00 % p.a. a výška úrokov z omeškania tak bola o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, teda vo výške 5,00 % ročne.

54. V časti o zaplatenie 10,00 eur na základe faktúry č. 7280316134 spolu s príslušenstvom, ktorá predstavovala poplatky za upomienky vo výške 2 x 5,00 eur, súd žalobu zamietol z dôvodov nižšie uvedených.

55. „I. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. II. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).“ (uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp.zn. I. ÚS 246/2019)

56. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Spotrebiteľ dobromyseľne uzatvára zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník (profesionálne znalý podnikateľ) dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality. Žalobca ako dodávateľ so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, poplatky sú súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. V danej veci žalovaná nemala možnosť podstatným spôsobom sankcie a poplatky ovplyvniť, nakoľko ako spotrebiteľka si ich osobitne nevyjednávala. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto zmluvnej podmienky. Súd poukazuje odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.5.2017, sp.zn. 2 Co 133/2016, ktorý vo vzťahu k poplatkom a upomienkam uviedol, že upomienka, nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Zmyslom upomienok je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si (dodatčne) splnil svoju povinnosť, s plnením ktorej je v omeškaní. Ich účelom by nemalo byť získavanie majetkového prospechu vo forme akejsi „finančnej sankcie“ voči spotrebiteľovi ako dlžníkovi, ktorý by prinášal majetkový prospech dodávateľovi. Možné náklady spojené s ich vyhotovením a zaslaním sú nepochybne nižšie, než uplatňované poplatky za výzvy a upomienku. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi (v súvislosti s nepriznaním poplatkov za upomienky dodávateľovi porovnaj odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp.zn.15CoCsp/7/2020 z 27. 01. 2021).

57. Upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, rovnako rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/26/2021 z 27. 01. 2022).

58. Je potrebné vychádzať z toho, že každá spotrebiteľská zmluva musí byť transparentná. Zmluvné podmienky musia byť formulované jasne a zrozumiteľne nielen gramaticky, ale aj z toho pohľadu, aby spotrebiteľ bol schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú (rozsudok ESD C-26/13).

59. Zásada transparentnosti dopadá i na aplikáciu Obchodných podmienok a Cenníka poplatkov. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu (nález ÚS SR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013)

60. Pokiaľ teda žalobca odvodzuje svoj nárok na upomienky od predloženého Cenníka služieb platného od 1. januára 2021 (bod H. Náhrada nákladov na opakovanú upomienku) respektíve Cenníka pre nájom a predaj zariadení účinného od 1.5.2021, uvedené ustanovenie je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa, súd ho považuje za neprijateľné a pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

61. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie ÚS SR z 24.02.2011, IV. ÚS 55/2011-19)

62. Sporný poplatok za upomienku má vyslovene sankčnú povahu a svojou podstatou a spôsobom uplatnenia nároku žalobcom predstavuje zmluvnú pokutu v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka, ktorá však musí byť dohodnutá písomne.

63. Pre spotrebiteľský právny vzťah vychádzajúc aj z európskej judikatúry je typická tzv. teória skutočného plnenia, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť len za skutočne dodanú službu. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmu dodávateľa (rozsudok ESD C-26/13, Arpád Kásler, Hajnalka Káslerne Rábai proti OTP Jelzálogbank Zrt z 30. apríla 2014, bod 58). Tento princíp je už zakomponovaný aj v ust. § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

64. V prípade poplatkov takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

65. Podanou žalobou si žalobca uplatnil sumu 10,00 eur za 2 upomienky (jedna upomienka po 5,00 eur), pričom vo vyjadrení z 28.3.2024 uviedol, že uplatnená suma za štandardnú upomienku vo výške 5,00 eur pozostáva z poštovného vo výške 1,15 eur, z tlače upomienky vo výške 0,052 eur, z strojového tzv. obáľkovania vo výške 0,016 eur, z prepravy vo výške 0,13 eur, z obálky vo výške 0,014 eur, režijných nákladov (administratíva, personálne náklady, materiálne zabezpečenie a IT software – generovanie) vo výške 3,638 eur. Súd má však za to, že žalobca nepreukázal, že ide o individuálne náklady, ktoré reálne vznikli žalobcovi v danej veci.

66. Žalobca nepreukázal reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním konkrétnej pohľadávky voči žalovanej, že došlo k realizácii nejakých úkonov vo vzťahu žalovanej, s ktorými boli spojené konkrétne náklady. Súd nemôže žalobcovi priznať náklady iba vo forme paušálnych náhrad ani náklady žalobcu na réžiu a samotnú činnosť, ktorú vykonáva za účelom dosiahnutia zisku. Na preukázanie nákladov žalobca nepredložil konkrétne listiny, z ktorých by tieto vyplývali. Paušálne náklady nie je možné považovať za konkrétne náklady, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky. Žalobca síce špecifikoval, no nepreukázal konkrétne výdavky v súvislosti s uplatnením žalovanej pohľadávky vo vzťahu k žalovanej. Paušalizované náklady, t. j. náklady, ktoré neboli vyčíslené vo vzťahu ku konkrétnej žalovanej pohľadávke, nemožno vo všeobecnej rovine priznať. Žalobca nepreukázal ani len vynaloženie poštovného tak, ako ho deklaruje v podaní z 28.3.2024.

67. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho

tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku za upomienky vo forme nákladov v súvislosti s vymáhaním, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd aj v tejto časti žalobu zamietol.

68. V súvislosti s vyššie uvedenými poplatkami, za ktoré žalobca neposkytol spotrebiteľovi žiadne protiplnenie, súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, kde konštatoval, že cit.: „Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

69. Obdobný názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/273/2016 z 17. 10. 2017: „Podľa odvolacieho súdu paušálna náhrada (nákladov na vymáhanie) umožňuje navyšovanie dlhu spotrebiteľa o neexistujúce náklady a tak sa táto zmluvná podmienka dostáva do rozporu s § 121 ods. 3 v spojení s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré zakazuje nevýhodnejšie dojednanie oproti ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Nemali by byť pochybnosti, že ustanovenie zmluvy o povinnosti platiť neexistujúce náklady je nevýhodnejším ustanovením oproti zákonnému pravidlu (vymáhanie iba skutočných nákladov). Inak povedané, veriteľ má právo žiadať, aby sa mu zaplatili napríklad poštovné, náklady na internet, telefón či zamestnanca, no nemôže nahradiť pracné počítanie skutočných nákladov paušálnou pokutou. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.“

70. Ide o neúčelný postup žalobcu, kde súd má podozrenie, že zámerom žalobcu je získať od dlžníka čo najviac financií, pričom nedošlo k žiadnemu protiplneniu zo strany dodávateľa za úhradu tohto poplatku. Platný právny poriadok pritom upravuje a umožňuje veriteľovi uplatniť si svoje právo v prípade omeškania dlžníka bez zbytočného navyšovania nákladov.

71. Kritériu prijateľnosti zmluvnej podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizácii zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014 sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014, rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3. 5. 2010).

72. Takýto poplatok umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky žalobcu. Zákon za príslušenstvo označuje inter alia náklady na uplatnenie pohľadávky. Zákon teda predpokladá presné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku (v danom prípade 5,- eur) bez transparentného preukázania skutočných nákladov preto zapadá do definície neprijateľných zmluvných podmienok.

73. Okrem toho, zo žalobcom predložených listín je zrejmé, že si predmetný poplatok za upomienku uplatňuje na základe Cenníka služieb, teda vo forme akejsi skrytej zmluvnej pokuty, pričom uvedené je zrejmé aj zo samotného žalobného návrhu, v rámci ktorého z uplatneného nároku na sumu 10,- eur žalobca požaduje aj úrok z omeškania. Uvedené poplatky za upomienky žalobca aj osobitne fakturoval žalovanej.

74. V prípade, že by sa jednalo o nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktorý je príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), žalobca by nemohol žiadať z uvedenej sumy aj úrok z omeškania. Jednalo by sa tak o uplatňovanie príslušenstva z príslušenstva pohľadávky. Bez výslovnej právnej úpravy nemožno dospieť k záveru o vzniku nároku na úroky z omeškania s iného druhu príslušenstva, nakoľko ide o neprípustné príslušenstvo z príslušenstva (tzv. anatocizmus) (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/69/2020 z 11. 11. 2020).

75. Súd zdôrazňuje, že súdnu ochranu nemôžu požívať také ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných alebo iných podmienok neprimerané finančné vyjadrenie nákladov dodávateľa za úkony, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa, ako je tomu aj v prípade sporných poplatkov. Pri tomto spôsobe vzniká vždy nezanedbateľné nebezpečenstvo, že paušalizovaná suma poplatkov nemusí vždy korešpondovať so skutočnými nákladmi a niet dôvodu na to, aby spotrebiteľ platil popri cene za skutočne poskytnuté služby aj ďalšie platby. (porovnaj v obdobnej veci žalobcu a v súvislosti s poplatkami za upomienky rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/33/2018 z 13. 03. 2019)

76. Vzhľadom na prípadné odlišné rozhodnutia iných okresných a krajských súdov ohľadne obdobného nároku, súd sa v danom prípade po vyhodnotení aplikačnej praxe priklonil k výkladu sledujúcemu záujem spotrebiteľa, poukazujúc na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

77. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol v časti požadovaných poplatkov za upomienky vo výške 10,00 eur a to aj vrátane požadovaného úroku z omeškania z tejto sumy.

78. Súd vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

79. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

80. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

81. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo

82. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

83. Z pôvodne uplatnenej sumy 143,28 eur s príslušenstvom, súd priznal žalobcovi sumu 133,28 eur a v prevyšujúcej časti ohľadne sumy 10,00 eur súd žalobu žalobcu zamietol.

84. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 93,02 % a neúspech predstavuje 6,98 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu, vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86 % ($93,02\% - 6,98\% = 86,04\%$), pričom uvedenú náhradu mu súd proti žalovanej aj priznal.

85. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a

čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.